

На жаль, Українська армія системно знищувалася багато років. Ми зустріли війну з голими, босими, голодними і неозброєними солдатами. Але за лічені місяці професіоналізм військових зріс... Подивіться, якого розмаху набула народна підтримка: останні копійчини українці віддають на армійську підтримку, і це призвело до початку відродження Української армії.

Президент України – Верховний Головнокомандувач
Збройних Сил України Петро ПОРОШЕНКО

«ВОЛОНТЕРСЬКА АРМІЯ»:

ІНІЦІАТИВА З ТИЛУ РЯТУЄ УКРАЇНУ

«Хлопці, ми з вами!» – сказали вони бійцям на сході і почали діяти. Хто б міг подумати, ще декілька місяців тому вони були далекі від проблем забезпечення української армії, сьогодні ж це стало їхньою власною справою, справою честі та патріотизму. Щодня вони годують, лікують, споряджають і надихають на ратні подвиги захисників Вітчизни. Завдяки їхнім зусиллям воїни несуть свою службу, не турбуючись, чи спатимуть просто неба, чи в наметі. Хто ж ці люди? На передовій їх називають янголами-охоронцями, у народі – героями тилу, самі ж вони себе іменують волонтерами.

ФОНД ДОПОМОГИ КРАЇНИ
КРИЛА ФЕНІКСА

«ФЕНІКС» ДАРУЄ СОЛДАТАМ ЖИТТЯ

«Якщо не ми, то хто? Ми займаємося прямою допомогою нашої улюбленої країні», – пишуть на своїй

Інтернет-сторінці волонтери з Фонду допомоги країні «Крила Фенікса». Благодійники забезпечують українських солдатів практично всім: від питної води та зубної пасти до дефіцитних бронежилетів і навіть... американських позашляховиків. За час свого існування народні активісти на чолі з киянином Юрієм Бірюковим зібрали більше чотирьох мільйонів гривень!

Волонтерів бійці чекають з нетерпінням. Ризикуючи життям, сміливці по декілька разів на тиждень доставляють у місця бойових дій вантажівки, доверху забиті продуктами, засобами гігієни, медикаментами, запчастинами для ремонту техніки, дитячими листами і малюнками. А ще – десятками бронежилетів, натовськими касками та спеціальними приладами для захисту від ворога.

Представники фонду спроможні за лічені години вирішувати проблеми, над якими чиновники б'ються місяцями. Нещодавно німецька газета «Більд» присвятила Юрію-«Феніксу» центральну шпальту, назвавши його «українським супергероем»! Бірюков – людина забезпечена, проте йому зараз не до бізнесу. Останні місяці він займається виключно проблемами української армії.

За словами волонтера, його життя круто змінилося того дня, коли російські солдати перетнули кордон України й анексували Крим. В Інтернеті небайдужі українці створили групу «Євроармія-Майдан». Поки вирішували, як допомогти країні, з активістами зв'язалися солдати. «Нас кілька днів не годують, – написали вони. – Нам відомо, що ви свого часу допомагали Майдану продовольством. Можливо, залишилося щось з їди?» «Євроармія» швидко відреагували: зібрали гроші, закупили продукти і передали посилку бійцям.

Пізніше, приїхавши особисто з гуманітарним вантажем у зону бойових дій, Юрій пересвідчився, в якому скрутному стані перебувають наші військові. Навіть питна вода тут – величезна проблема. На багатьох блокпостах вона відсутня й дотепер. Місцеві бояться продавати, а тим більше давати її безкоштовно нашим бійцям. За будь-яку допомогу українським воякам терористи жорстоко карають: висаджують магазини в повітря або підпалюють будинки підприємців.

Після цієї поїздки Юрій кинув ключ про допомогу в Інтернеті. Зорганізувалася група волонтерів. Вони взяли під опіку бригади: 72-гу гвардійську механізовану, 26-ту Бердичівську артилерійську, 25-ту Дніпро-

петровську повітряно-десантну, 15-ту Бориспільську транспортної авіації, 10-ту Сакську морської авіації.

За словами голови «Фенікса», армії допомагають десятки тисяч українців. Люди перерахували вже більше чотирьох мільйонів гривень. Гроші продовжують надходити і далі. Буквально кожні півхвилини на дисплеї мобільника Бірюкова з'являються нові повідомлення: «На рахунок прийшли двісті гривень, п'ятсот, тисяча...»

Волонтери постійно інформують, хто і чого потребує. А звіт про витрачені кошти можна побачити на сторінці фонду, де розміщені фотографії та товарні чеки на придбані речі.

«Крила Фенікса» закуповують берці, військові однострої, футболки, мило, засоби захисту від комах, зубні щітки й пасту, шкарпетки, американські біноклі, рації. Хлопці навіть налагодили виробництво бронежилетів! Бірюков на одному з оборонних заводів відібрав зразки титанових пластин і випробував їх на полігоні. Пластини не підійшли. Почав шукати інші підприємства, перевіряти їхні зразки. Нарешті знайшли потрібний завод, де виготовлятимуть бронепластини, потім знайшли швей, щоб пошили жилети.

За півтора місяця вони доставили в зону АТО більше двох тисяч бронежилетів. Нещодавно один вдячний боєць подарував Юрію-«Феніксу» уламок від кулі. Отримавши зблизька три постріли в спину з автомата сепаратиста, солдат залишився неушкодженим – кулі, влучивши в бронепластину, розірвалися. Військового врятував саморобний бронежилет! Він отримав його буквально за декілька годин до атаки на наш блокпост.

Натовські каски для українських солдатів волонтери взагалі привозять нелегально. І не лише їх. Ще купують контрабандні медпрепарати. Найчастіше бійці гинуть від кровотечі, яку неможливо зупинити в польових умовах. Американці розробили кровоспинний препарат «Целокс», здатний зупинити смертельну кровотечу зі стегнової артерії приблизно за 3 хвилини, а дрібніші – навіть за декілька секунд! Виглядає він як шприц з порошком усередині. Якщо ввести порошок просто в рану, той миттєво зупиняє кровотечу. В Україні про таке навіть не чули!

ІНСТРУКЦІЇ ЇМ – НЕ НАКАЗ

У це складно повірити, але активісти сьогодні навіть збудували за зібрані кошти штаб для 10-ї Сакської бригади морської авіації! Там служать ті сміливі хлопці, які відігнали два літаки і чотири вертольоти із захопленого російськими солдатами аеродрому. Тоді навздогін їм окупанти підняли літаки-перехоплювачі. На щастя, наші пілоти змогли відірватися. Більше того, повернувшись до Криму, вони викрали ще два літаки! Справжні герої!

З Криму бригаду передислокували в Кульбакіне, що під Миколаєвом. Там на них «чекала» розвалена казарма без вікон і без дверей. Офіцери попросили волонтерів хоча б закупити плівку, щоб затягнути величезні вікна. Ті спочатку думали просто відремонтувати будівлю. Та фахівці винесли свій вердикт:

будинок відновленню не підлягає! Хтось запропонував: «Давайте зберемо новий із будівельних модулів». Хлопці провели тендер, на який знадобилося лише... 24 години! За цей час відібрали кампанію переможця, уклали контракт на 400 тис. грн. Зведення будинку площею 180 кв. м вже закінчено.

Якось Бірюкова попросили полагодити літак Ан-26. Військові льотчики пояснили: «У нас на літній смузі два „мертві“ літаки, а вони дуже потрібні. Біда в тому, що армія заборгувала АНТК ім. Антонова, тому там про нас і чути не хочуть. Можливо, щось придумаєте?»

Юрій вийшов на головного інженера АНТК ім. Антонова. І підприємство, не вимагаючи погашення заборгованості, прийняло один з літаків на ремонт. Завод «Мотор Січ» узявся полагодити двигун. Представники Фонду «Крила Фенікса» оплатили заміну гідравліки (100 тис. грн), тепер збирають кошти на фарбування. Цей літак назвали «Везунчик», а пілоти затвердили бортовий позивний – «Фенікс».

Нещодавно благодійники започаткували ще один проект: планують забезпечити бійців АТО індивідуальними аптечками. Допомогти зголосилися професійні медики. Спілкуючись на форумі, фахівці затвердили комплектацію, а Фонд «Крила Фенікса» організував пошиття чохла для аптечок і роздобув набір медичних засобів.

Днями до зони бойових дій відправили першу партію аптечок – півтори тисячі штук. У кожній – індивідуальні перев'язувальні пакети ізраїльського виробництва, джгути американського виробництва, спеціальні ножиці, щоб за потреби розрізати камуфляж і дістатися до рани, і той самий контрабандний препарат «Целокс».

Для волонтерів фонду не існує «локальних» прохань. Так, Олександра Тарасова, яка в благодійній організації відповідає за логістику та перевезення вантажу, розповіла, що один фермер з Полтави, купивши десять бронежилетів і стільки ж касок, попросив передати цю посилку на передову. Дівчина знайшла контакти одного з командирів роти, який перебував зі своїми підлеглими саме в епіцентрі подій. Тож полтавський «привіт» був переданий, а бійці були вельми вдячні.

Юрій Касьянов, волонтер «Армії SOS»:

«НА ЖАЛЬ, МИ НЕ МАЄМО МОЖЛИВОСТІ ПРИДБАТИ ВЕРТОЛІТ»

Представники цієї громадської неформальної ініціативи надали допомогу ЗСУ і Національній гвардії на 3 млн грн, придбали 400 бронжилетів, 180 кевларових шоломів, більше 50 приладів нічного бачення, 3 телевізори, понад 200 балістичних окулярів, більше 150 рацій, понад 200 тактичних ліхтарів, більше 300 розвантажувальних жилетів і комплектів форми.

доправляють пральні порошки, харчі. Залишається потреба у бронжилетах, касках. Заводи просто не встигають виготовляти їх у потрібному обсязі. Не вистачає радіостанцій, нічних прицілів. Тож волонтерам є ще над чим працювати. На жаль, вони не в змозі придбати для війська, приміром, вертоліт або літак, як це було в роки Другої світової. Хоча Юрій переконаний: вони роблять усе можливе і навіть неможливе, аби звільнити землю від ворога. Тож – все для фронту, все для перемоги!

ІМЕННІ ПОСИЛКИ «ФОНДУ ОПЕРАТИВНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ»

Грошові перекази для української армії росіяни підписують словами: «Пробачте нас».

До початку 2014-го Діана Макарова працювала головним редактором українського сегменту блогу-платформи Livejournal («Живий Журнал»). У розпал подій на Майдані керівництво з московського офісу сайту зажадало, щоб Діана припинила анонсувати пости «про революцію в Україні». У відповідь журналістка звільнилася з посади і відправилася на Майдан допомагати мітингувальникам уже не словом, а справою. Вона організувала кустарне виробництво бронжилетів (гроші прислали Інтернет-користувачі). Стали для бронепластин нарізали таємно, ночами, у цеху приватного підприємства. Чохли для бронжилетів шили вдома. Окрім цього, Макарова забезпечувала майданівців шинами, протигазами, касками, газовими балончиками.

У відповідь на таке «зухвальство» московська редакція «Живого Журналу» заблокувала аккаунти журналістки із Києва. Керівництво тоді залякувало: «Якщо ви не припините незаконну діяльність зі збору грошей і реалізації їх на незаконні потреби, ми будемо вимушені заморозити ваш блог. У тому випадку, якщо

текст даного листа буде підданий розголосу, ваш блог буде заморожений автоматично». Та дівчина не припинила «незаконну діяльність».

Журнал заблокували. Склалася парадоксальна ситуація: свого часу «Живий Журнал» був створений у США й існує за тамошніми законами. А тут московська редакція заборонила журналістці допомагати українській армії, посилаючись на американське законодавство! Передбачаючи, що завтра її блог ліквідують, Діана написала прощального листа. Його перепостили 80 відсотків читачів! Їхні аккаунти теж заморозили. Але патріотка вважає, що це була певною мірою перемога. Отже,

Більшість товаришів Юрія пройшли через Майдан. Коли розпочалася анексія Криму, вони зрозуміли: армії потрібна допомога людей. А 2 травня, на початку бойових дій під Слов'янськом, Юрій Касьянов залишився у місті і координував дії «армійців» на місцях. Воїни на блокпостах відчували гостру потребу в питній воді, їжі, не вистачало найнеобхіднішого – спальних мішків, наметів, обладнання, освітлення. Тоді волонтери не тільки надали бійцям допомогу, а навіть спробували пробурити на горі свердловину, що забезпечила їх водою. Завдяки цьому зникла потреба в щоденній її доставці під шквальним вогнем бойовиків.

Перевага дій активістів полягає в тому, що вони допомагають захисникам Вітчизни через «пряме народне фінансування». І тому не обтяжені тендерами і податковим тиском. Просто закуповують усе необхідне і доправляють його в зону бойових дій. Їхній внесок у загальну справу суттєво допомагає армії, адже порівняно з початком активної фази АТО сьогоднішня ситуація кардинально змінилася на краще. Нині «підшефні» силовики практично повністю забезпечені спальними мішками та змінною формою. Побільшало технічних засобів розвідки. На передову

діяльність фонду стала серйозною загрозою для здійснення загарбницького плану Путіна.

Тим часом дівчина перейшла на демократичний ресурс – Facebook. Там і відкрили сторінку фонду. Якщо в перші дні після закриття блогу в «Живому Журналі» потік матеріальної допомоги відчутно послабшав, то тепер ситуація налагодилася. Люди пишуть, що знаходять нову адресу в мережі, просто набираючи в рядку пошуку «Діана Макарова». На новому аккаунті є реквізити для перерахування коштів, фотозвіти про роботу, зворотний зв'язок з бійцями на передовій.

Досвід подій на Майдані дуже знадобився Діані, коли наша армія, гола і боса, рушила на Схід захищати кордони держави. У найкоротші терміни журналістка загітувала однодумців зі свого блогу в «Живому Журналі» допомагати українським бійцям і налагодила доставку на фронт іменних посилок. У цьому, напевно, принципова відмінність фонду Діани від інших волонтерських організацій. Команда Макарової забезпечує не армію взагалі, а конкретного солдата.

Сьогодні приватний будинок Діани в одному зі спальних районів Києва служить і штабом, і складом одночасно. Кімнати завалені ящиками з військовими, бронезилями, вітамінами, тушкованим

Віталій ДЕЙНЕГА, координатор ініціативи «Повернись живим»

За словами Віталія Дейнеги – координатора ініціативи «Повернись живим», волонтерами зібрано понад 350 тис. грн, придбано три тепловізори, три пари окулярів нічного бачення, один безпілотник, вісімнадцять бронезильтів. Він і його однодумці не є фахівцями у військовій справі, тому вирішили надати допомогу професіоналам. За кілька тижнів їм вдалося зібрати команду, з якою працюють на результат. Окрім дорогих приладів, народні активісти доставляють бійцям на передову дитячі малюнки, якісні спорядження тощо.

м'ясом, мобільними телефонами, сигаретами. Поруч стоять мішки зі спецзасобами: ларингофонами, раціями, приладами нічного бачення, тактичними окулярами, навушниками, ліхтарями. Усюди – магнітні дошки. На них маркером позначено номер поста, позивний бійця і довгий перелік необхідних йому предметів.

У ванній кімнаті практично безперервно працюють пральні машини. Барабани крутять стару форму британських солдатів. Вона ідеально підходить для кліматичних умов Сходу України. Така форма, лише нова, коштує чималі гроші. Але команда Діани знайшла вихід: хлопці розшукують у секонд-хендах британські «камуфляжі», перуть їх і передають на передову.

Нещодавно волонтери пережили справжнє горе. У збитому під Луганськом літаку знаходилися ті воїни, для яких фонд Діани Макарової збирав посилки. Благодійники знали розмір одягу, взуття і навіть родинні проблеми тих бійців. Так, в одного із загиблих залишилася дочка-інвалід. Тож активісти почали опікуватися і нею: вони не тільки передають їй гроші на лікування, а й спілкуються з дівчиною, підтримуючи її у біді. Хоча і самі досі перебувають у розпачі – не можуть зжитися з думкою про те, що хлопців більше немає!

Роман СИНІЦІН, IT-спеціаліст-фрілансер

Разом з двома друзями-волонтерами Роман забезпечує необхідним 15 військових підрозділів.

Підтримувати армію він розпочав ще в березні, коли з Криму виїжджали сім'ї військових. Тоді Синіцин і його друзі купували бензин, допомагали харчами євпаторійським зенітникам, яких розмістили у Ворзелі.

Коли розпочалася активна фаза АТО, Роман зателефонував знайомому офіцеру з пропозицією допомогти. Той попросив вісім прицілів. Друзі скинулися, задіяли знайомих і придбали необхідні пристрої.

Після цього до волонтерів звернулися бійці армійського спецпризначення. За спогадами Романа, вони розповіли, що сидять у лісі і склеюють берці суперклеєм. Щодо форми, то її давно не міняли. Після цих слів хлопці купили спецпризначенцям однострої. А щоб зібрати кошти на інші потреби Роман опублікував на своїй сторінці у Facebook номер банківської картки з проханням перераховувати гроші. За місяць існування проекту на карту надійшло близько 500 тис. грн.

За словами Романа, коли на складах, де вони роблять закупівлі, дізнаються, що товар призначений для української армії, то часто роблять знижки.

Щодо грошей, то вони приходять не лише з України. Часто – з Росії. Росіяни грошові перекази підписують словами: «Пробачте нас!»

Благодійникам доводиться вирішувати питання, над якими «мізкують» чиновники у великих кабінетах.

Бійці мають чорні каски, проте «кавер» (спеціальні чохла маскувального забарвлення) відсутній, що полегшує роботу ворожим снайперам. «Діанівці» збилися з ніг, поки знайшли партію «каверів». Здавалося, якийсь «кавер» – ганчірочка, дрібниця, але без нього солдату загибель. І таких дрібниць – десятки!

Фонд Діани Макарової марно називається «Фондом оперативної національної допомоги». Якщо сьогодні активістам передали заявку, то вже завтра вантаж відправиться на передову. Кожна коробка підписана: номер поста і позивний бійця. Кур'єр фонду передає посилку адресату особисто в руки. На війні бійці зріднилися, тому діляться останнім. Багато хто роздає отримані від волонтерів спецзасоби товаришам. Тоді доводиться збирати посилку по другому колу.

ДИТЯЧА ПОСИЛКА ДЛЯ «НАЙДОБРИШОГО СОЛДАТА» ЗНАЙШЛА АДРЕСАТА

У роботі кожного волонтера є дійсно хвилюючі моменти, що запам'ятовуються на все життя. Діана Макарова розповіла про незвичайну посилку, доставлену в зону АТО. Після подій на Майдані онука її знайомої, восьмирічна Даринка, почала боятися пострілів, – навіть з репортажів по телевізору. Одного

дня її бабуся (вона постійно приносить волонтерам бандеролі для бійців) сказала: «Дарино, тобі не варто боятися. Солдати, яким ми допомагаємо, б'ються ради тебе й інших діточок України». Таке пояснення, вочевидь, неабияк вразила дівчинку. Вона розбила свою скарбничку, накупила шоколадних цукерок, булочок, пакетиків кави, гарно все це загорнула. До посилки додала лист і малюнок.

Дівчинка попросила волонтерів передати посилку «найдобрішому солдату». Бійці, ледь поглянувши на дитячий малюнок, відразу зрозуміли, що вже знають адресата! Незабгненним чином дитяча рука зобразила портрет їхнього постійного «інформатора» – бійця, який служить на горі Карачун у Слов'янську.

**Андрій СЛІВІНСЬКИЙ, директор з питань медіа-інвестицій
StarLightMedia Group**

1 березня група патріотів, які хотіли допомогти військовим з Криму, організувала ініціативу

«Підтримай армію України». Спочатку вони доставляли військовим каски і бронежилети, потім допомагали добиратися до кордону з Україною сім'ям військовослужбовців, які мешкали в Криму. Загалом волонтери перевезли 1 тис. 800 осіб. Після початку АТО на Донбасі ініціатива вирішила допомагати військовим, які перебувають у зоні активних дій. «Ми готові зробити все, щоб урятувати кожного українця», – стверджує Слівінський. У групах на Facebook волонтери зібрали майже 2 млн грн.

Один з напрямів їхньої роботи – удосконалення зброї, наприклад, прицілів гвинтівки, що працюють лише на російських акумуляторах. Старі елементи живлення вже вийшли з ладу, а нові купити неможливо, тому Андрій і його команда винайшли спосіб, як переробити конструкцію прицілів під китайські батарейки. Окрім цього, раціоналізатори придумали, як продовжити термін роботи елементів живлення з 24-х до 1 500 годин. Розробки вже передали в Міністерство оборони.

Ті ж риси обличчя, форма очей, навіть борода! Відправили передачу на Карачун. Коли пізніше Діана Макарова зателефонувала «найдобрішому бійцю» та запитала, чи отримав той посилку, то почула: «Я так плакав! Ти мені скажи: де вона могла мене бачити?!» «Збережи цього листа», – попросила його волонтерка. «Та я його в нагрудній кишені ношу постійно!» – була відповідь.

«ОФІСНА СОТНЯ»

У соцмережах з'явилася «Офісна сотня». Активісти збирають гроші і купують усе необхідне для армії. «Працівники компаній зібрали більше 100 тис. грн. Ми купили 30 бронежилетів для 95-ї бригади, – повідомляють ініціатори. – Усі закупівлі супроводжуються звітами. На сторінці є фотозвіт із чеками, а також фото бійців у новеньких броніках».

Таких активних волонтерів у країні багато. Причому, іншим благодійникам зі столиці лише за декілька тижнів удалося зібрати 100 тис. грн на потреби армії. «Закупили бронежилети, приціли, тепловізори, генератори тощо, – говорить Тарас Чмута. – А все почалося зі дзвінка знайомого, якого мобілізували до війська. Він попросив передати хоча б два „броніки“ – ми придбали десять. Та не все є. Наприклад, тепловізори вважаються спецзасобом, тож у країну легально завезти їх не можна, доводиться у контрабандистів діставати. І ті роблять знижки».

А в Сумах небадужі проводять аукціони, збираючи кошти на армію. «Я виставив на продаж 2 картини місцевих авторів. Стартова ціна – 1 тис. грн. Хай небагато, але зараз всяка допомога важлива», – ділиться думками організатор заходу Сергій Тіхенко.

Ось такі історії про звичайних українців, які щиро допомагають нашій армії.

Підготував Юрій СМЕЛОВ